

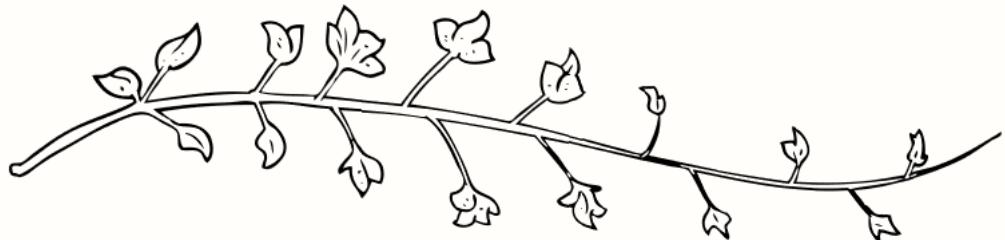
PIEŚNI POLSKIE CANÇÕES POLONESAS

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Tłumaczenie zrealizowano ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej na podstawie umowy PJP/PJP/2020/1/00002/U w ramach Programu Promocja języka polskiego.

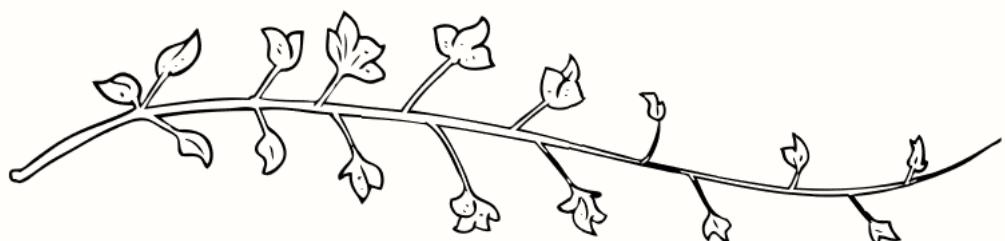
PIEŚNI POLSKIE CANÇÕES POLONESAS

Opracowały:
Aleksandra Stocka
Morena Sztuce vel Stuzmania

Dla:
Polskiego Zespołu Ludowego Krakus:
grupy dorosłych.

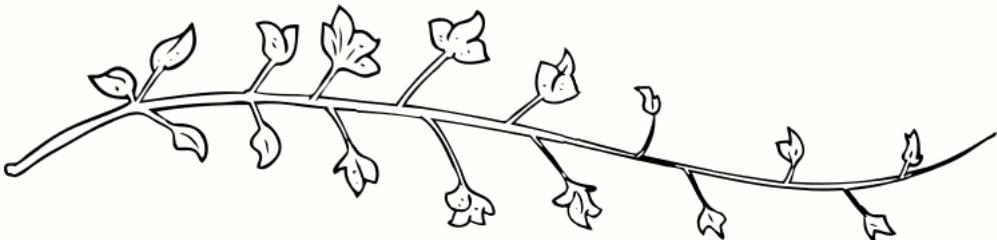
Tłumaczenie:
Karolina Jung
Roksana Lipowska

Elaborado por:
Aleksandra Stocka
Morena Sztuce vel Stuzmania

Para:
Grupo Folclórico Polonês Krakus:
grupo de adultos.

Tradução:
Karolina Jung
Roksana Lipowska

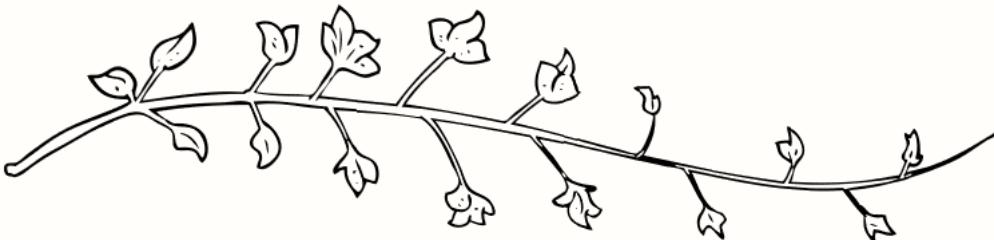

WSTĘP

W naszym e-booku zostały przedstawione pieśni dla Polskiego Zespołu Ludowego Krakus. Są tutaj pieśni ludowe, biesiadne, patriotyczne, a nawet piosenka z popularnego polskiego serialu wojennego *Czas Honoru* nadawanego w latach 2008-2014.

Pieśń – gatunek literacki poezji lirycznej, o genezie związanej z obrzędami i muzyką (pieśni ludowe, pieśni średniowieczne), od której stopniowo się uwolnił, stając się samodzielną formą wyrazu. Pieśń to utwór liryczny podzielony na strofy, zwykle o tematyce poważnej. Podział pieśni ze względu na tematykę to: pieśni religijne, biesiadne, filozoficzne, okolicznościowe, patriotyczne, państwowie, miłosne, chwalebne, pochwalne, dziękczyzne, żałobne, związane z pracą, np. paster skie¹.

¹ Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Pie%C5%9B%C5%84_\(gatunek_literacki\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Pie%C5%9B%C5%84_(gatunek_literacki)) [dostęp: 29.04.2021 r.].

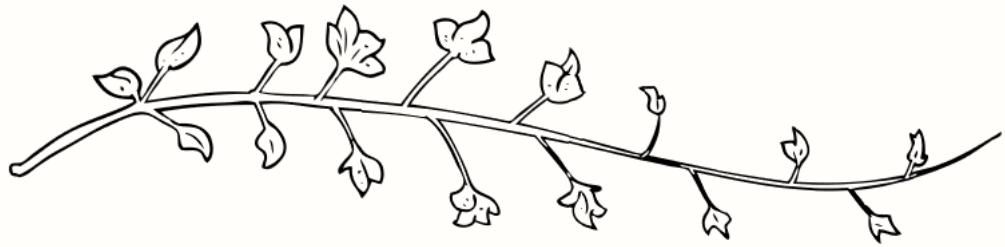

Introdução

Em nosso e-book são apresentadas as canções para Grupo Folclórico Polonês Krakus. Aqui podem ser encontradas canções folclóricas, tradicionais e populares, festivas, patrióticas e até uma canção da trilha sonora de uma conhecida série polonesa sobre a guerra Czas Honoru, transmitida de 2008 até 2014.

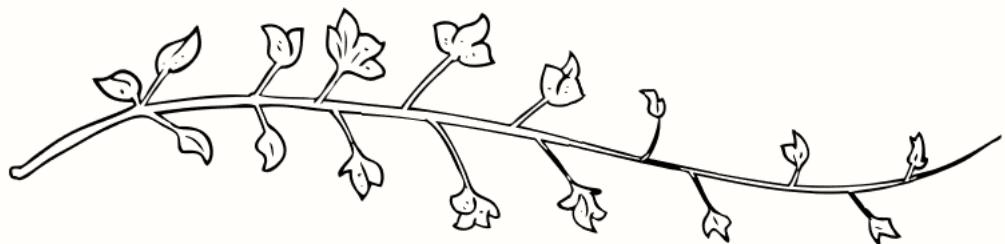
Pieśń (canção) – gênero literário da poesia lírica de origem relacionada com os rituais e com a música (canções folclóricas, canções medievais), da qual se foi libertando pouco a pouco até se tornar uma forma de expressão independente. *Pieśń* é uma composição lírica dividida em estrofes, geralmente com um tópico sério. A divisão deste tipo de canções de acordo com sua temática é a seguinte: religiosas, festivas, filosóficas, ocasionais, patrióticas, nacionais, de amor, de louvor e agradecimento, de luto, relacionadas com o trabalho p.ex. de pastores².

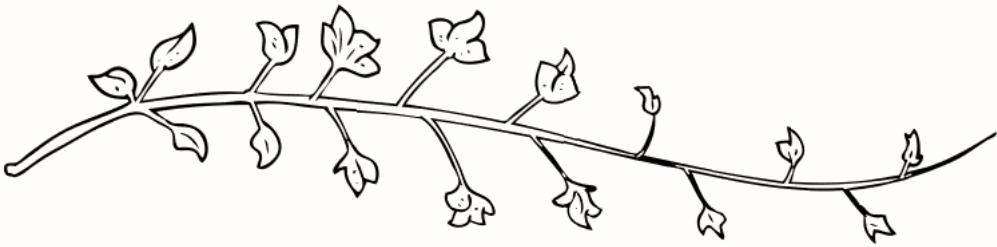
² Fonte: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Pie%C5%9B%C5%84_\(gatunek_literacki\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Pie%C5%9B%C5%84_(gatunek_literacki)) [acesso em 29.04.2021].

SPIS TREŚCI

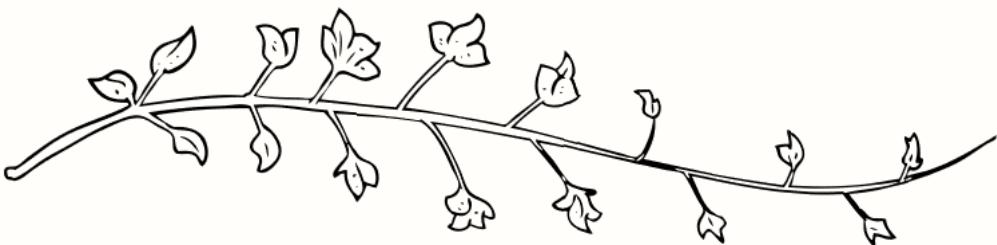
1. <i>NA WAWEL</i>	7
2. <i>KRAKOWIAK KOŚCIUSZKI</i>	11
3. <i>BYWAJ DZIEWCZĘ ZDROWE</i>	15
4. <i>O MÓJ ROZMARYNIE</i>	19
5. <i>JESZCZE JEDEN MAZUR DZISIAJ</i>	23
6. <i>CZERWONE JABLUSZKO</i>	27
7. <i>DZIEWCZYNA Z GRANATEM</i>	32
8. <i>HEJ, SOKOŁY</i>	37
9. <i>MY, PIERWSZA BRYGADA</i>	43

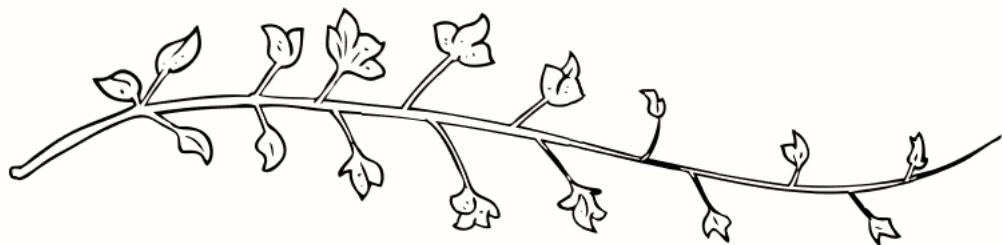

Índice

1. <i>PARA WAWEL</i>	7
2. <i>KRAKOWIAK DE KOŚCIUSZKO</i>	11
3. <i>ADEUS, MENINA LINDA</i>	15
4. <i>MEU ROSMANINHO</i>	19
5. <i>MAIS UM MAZUR HOJE</i>	23
6. <i>MAÇINHA VERMELHA</i>	27
7. <i>A MOÇA COM A GRANADA</i>	32
8. <i>EI, FALCÕES</i>	37
9. <i>NÓS, A PRIMEIRA BRIGADA</i>	43

1

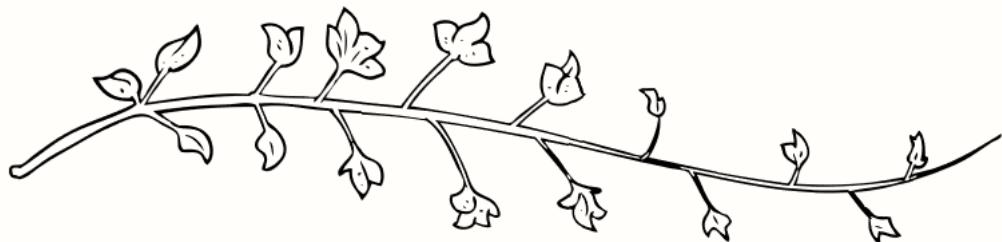

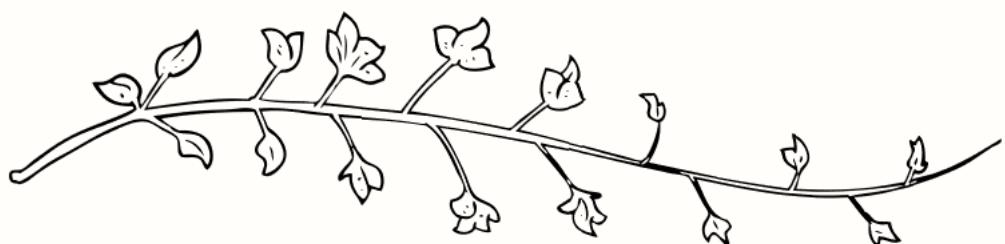
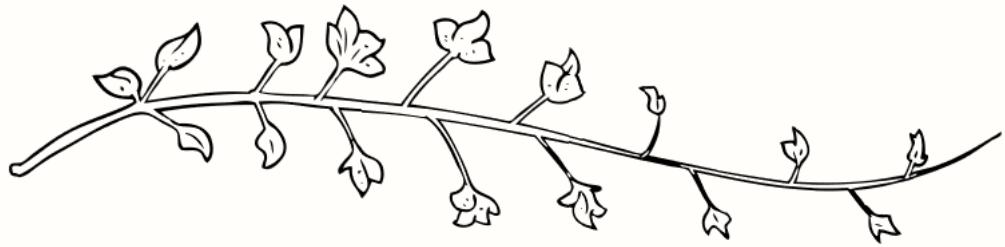
NA WAWEL

PARA WAWEL

„NA WAWEL, NA WAWEL,
KRAKOWIAKU ŻWAWY”

„PARA WAWEL, PARA WAWEL,
UM CRACOVIANO ÁGI”

Źródło/Fontes:
<https://www.flickr.com/photos/126172742@N03/14747479848/>

https://www.youtube.com/watch?v=NsSxAFjbYeQ&ab_channel=OrkiestraPolskiegoRadia-Topic

Na Wawel, na Wawel,
Krakowiaku żwawy,
Krakowiaku żwawy,
/Podumaj, potęsknij
Nad pomnikiem sławy./bis

Dzieje twojej ziemi
Na grobowcach czytaj,
Na grobowcach czytaj,
/I groby twych królów,
Uściskiem powitaj./bis

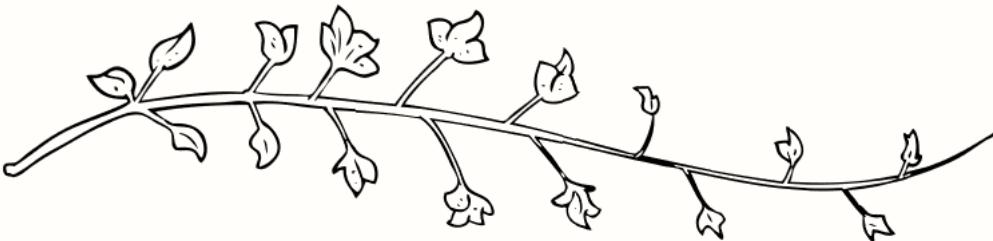
Popatrz się po górach,
Po dołach, równinach,
Po dołach, równinach,
/Niech polski miłością
Krew ci zawsze w żyłach./bis

Para Wawel, para Wawel,
Um Cracoviano ágil,
Um Cracoviano ágil,
/Reflita, sinte saudades
do monumento da glória./bis

A história de sua terra
Leia das tumbas,
Leia das tumbas,
/E as tumbas de seus reis,
Receba com um abraço./bis

Olhe para as montanhas,
Para as baixas e planícies,
Para as baixas e planícies,
/Com o amor polonês
Seu sangue ferverá em suas veias./bis

Tekst pieśni jest fragmentem *Krakowiaków* Edmunda Wasilewskiego, utworu napisanego w 1840 r. To właśnie ten poemat złożony z fragmentów przyśpiewek ludowych związanych z Krakowem przyniósł mu sławę. Autor melodii jest nieznany, zaś ona sama jest utrzymana w rytmie krakowiaka i muzyki ludowej. Edmund Wasilewski od wczesnych lat był związany z Krakowem, a cała jego twórczość ściśle dotyczy tego miasta. Znany jest też jako poeta *Wolnego Miasta Krakowa*, a uznawany jest za najwybitniejszego krakowskiego poetę przed Stanisławem Wyspiańskim³.

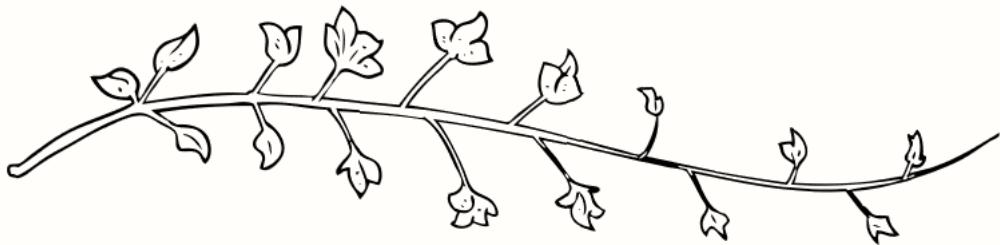

A letra da canção é um fragmento de *Krakowiaki* de Edmund Wasilewski, uma obra escrita em 1840. Foi este poema, composto por fragmentos de canções folclóricas relacionadas com a cidade de Cracóvia, que o tornou famoso. O autor de melodia é desconhecido; ela é mantida no ritmo de krakowiak e música folclórica. Edmund Wasilewski esteve associado a Cracóvia desde muito jovem e todo seu trabalho está intimamente relacionado com essa cidade. Ele é conhecido também por ser autor de *Cidade Livre de Cracóvia* e é considerado o maior poeta de Cracóvia antes de Stanisław Wyspiański⁴.

³ Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Edmund_Wasilewski [dostęp: 08.05.2021 r.].

⁴ Fonte: https://pl.wikipedia.org/wiki/Edmund_Wasilewski [acesso em 08.05.2021].

2

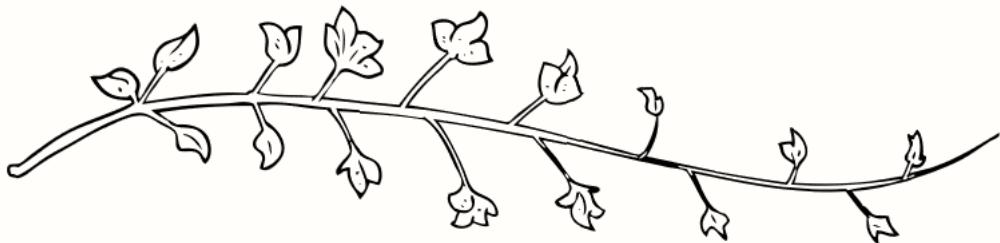

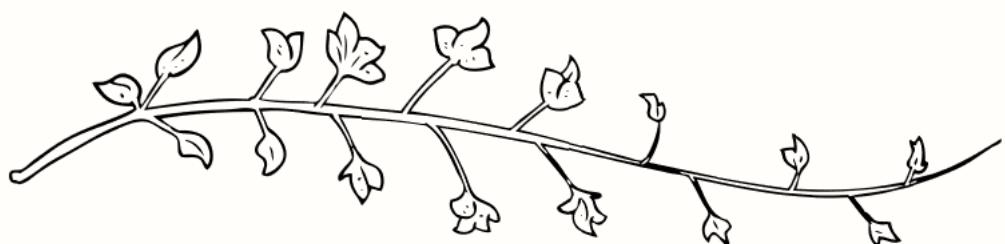
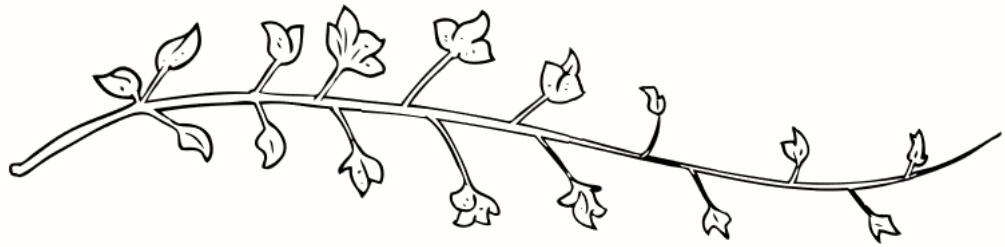
*KRAKOWIAK
KOŚCIUSZKI*

*KRAKOWIAK DE
KOŚCIUSZKO*

"BARTOSZU, BARTOSZU
OJ NIE TRAĆWA NADZIEI"

"BARTOSZ, BARTOSZ,
OH NÃO PERCA A ESPERANÇA"

Źródło/Fontes:
<https://www.flickr.com/photos/jorbasa/41535199274/>

Bartoszu, Bartoszu,
Oj nie traćwa nadziei,
Oj nie traćwa nadziei,
/Bóg pobłogosławi,
Ojczyznę nam zbawi./bis

/Tam w górę, tam w górę,
Poglądaj do Boga,
Większa miłość Jego,
Niżli przemoc wroga./bis

Kiliński był szewcem,
On podburzył Warszawę,
On podburzył Warszawę,
/Wyprawił Moskalom
Weselisko krwawe./bis

/Nauczył Kościuszko
Pod Racławicami,
Jak siekierą, kosą
Rozprawiać z wrogami./bis

Z maleńkiej iskierki
Oj wielki ogień bywa,
Oj wielki ogień bywa,
/Oj pęknią, choć twarde
Przemocy ognia!/bis

/Oj ostre! Oj ostre,
Ostre kosy nasze,
Wystarczą na krótkie
Moskiewskie pałasze./bis

Bartosz, Bartosz,
Oh não perca a esperança,
Oh não perca a esperança
/Deus vai abençoar,
Ele salvará nossa pátria./bis

/Lá para cima, lá para cima,
Olha para Deus,
O amor dele é maior
do que a violência inimiga./bis

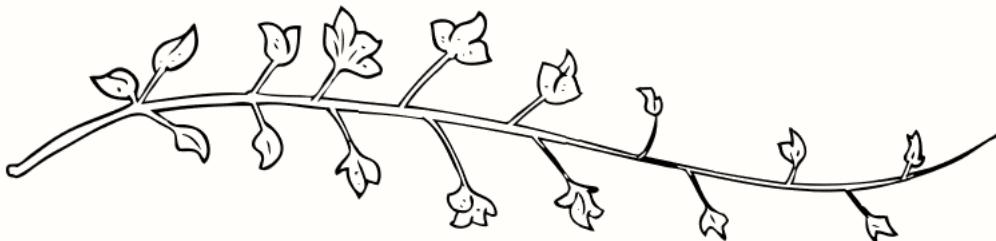
Kiliński era um sapateiro,
Ele instigou Varsóvia a luta,
Ele instigou Varsóvia a luta,
/E preparou para os Russos
Uma armadilha sangrenta./bis

/Kościuszko ensinou,
Na Batalha de Racławice,
Como falar com inimigos
Através de machado e gadanha./bis

Duma pequena faísca
Pode nascer grande fogo,
Pode nascer grande fogo,
/Oh vão quebrar, embora
sejam duros,
Os laços de violência!/bis

/Oh afiadas! Oh afiadas,
Nossas gadanhas são afiadas,
Serão suficientes para superar curtas
Espadas moscovitas./bis

Przez długi czas uważano, że pieśń powstała w okresie insurekcji kościuszkowskiej. Ta pieśń jest do tej pory uczona na lekcjach muzyki w szkołach podstawowych. W podręcznikach podawana jest często jako utwór anonimowy lub utwór młodszego poety Ancyry (autora głośnej sztuki *Kościuszko pod Racławicami*). Dopiero w 1962 r. historyk Antoni Knot ustalił, że autorem był Marceli Skałkowski. Bohaterem pieśni jest postać Bartosza Głowackiego, który był chłopem z oddziału krakusów i wsławił się w bitwie pod Racławicami. W pieśni występują liczne zapożyczenia i wzory z autentycznych śpiewek krakowskich o Bartoszu Głowackim⁵.

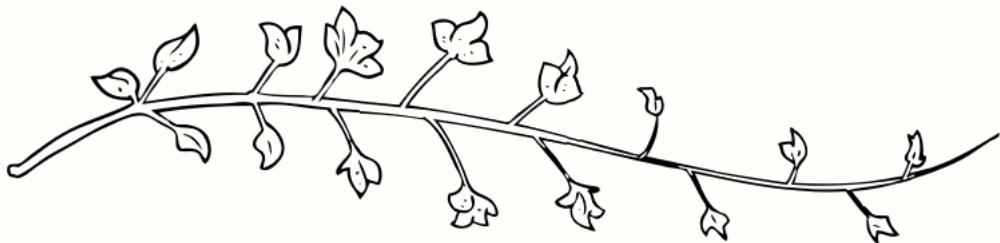

Por muito tempo, considerava-se que a canção foi escrita durante o Levante de Kościuszko. Até hoje esta canção é ensinada nas aulas de música da escola primária. Nos livros didáticos, é geralmente apresentada como uma obra anônima ou uma obra do poeta mais jovem Ancyry (o autor da famosa peça *Kościuszko pod Racławicami*). Em 1962 o historiador Antoni Knot descobriu que o autor era Marceli Skałkowski. O protagonista da canção é Bartosz Głowacki. Ele era um camponês que integrava as tropas de Cracóvia e se tornou famoso na Batalha de Racławice. Na canção aparecem numerosas alusões e fragmentos de canções cracovianas autênticas sobre Bartosz Głowacki⁶.

⁵ Źródła: https://pl.wikipedia.org/wiki/Marceli_Ska%C5%82kowski, https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Krakowiak_Kosciuszki [dostęp 08.05.2021 r.].

⁶ Fontes: https://pl.wikipedia.org/wiki/Marceli_Ska%C5%82kowski, https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Krakowiak_Kosciuszki [acesso em 08.05.2021].

3

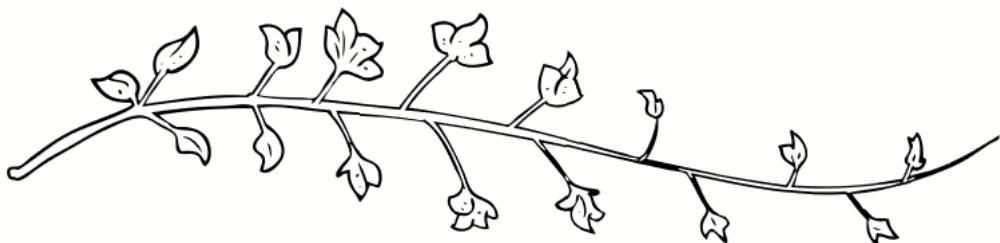

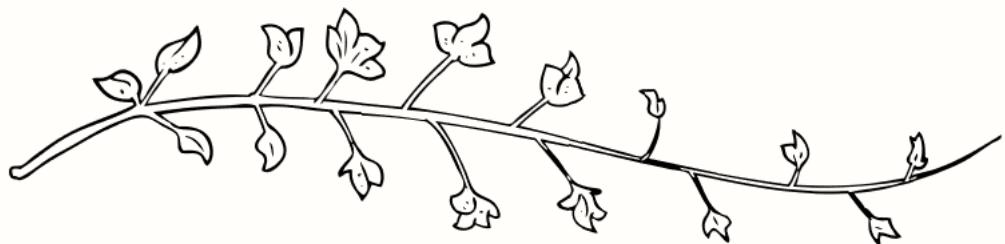
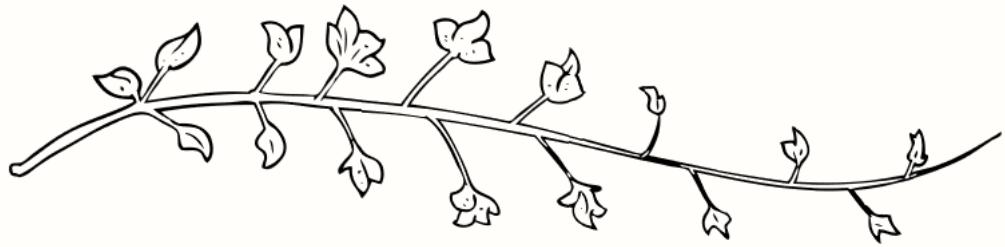
*BYWAJ DZIEWCZE
ZDROWE*

*ADEUS, MENINA
LINDA*

"*BYWAJ DZIEWCZĘ ZDROWE,
OJCZYZNA MNIE WOŁA*"

"*ADEUS, MENINA LINDA,
A PÁTRIA ESTÁ ME CHAMANDO*"

Źródło/Fontes:
<https://www.flickr.com/photos/jimmyj2/3996225000/>

Bywaj dziewczę zdrowe,
Ojczyzna mnie woła,
Idę za kraj walczyć wśród
rodaków koła.
/I choć przyjdzie ścigać jak
najdalej wroga,
Nigdy nie zapomnę jak mi jesteś
droga./bis

Po cóż ta łza w oku, po cóż serca
bicie?
Tobiem winien miłość,
a Ojczyźnie życie.
/Pamiętaj, żeś Polka, że to za
kraj walka,
Niepodległość Polski, to twoja
rywalka./bis

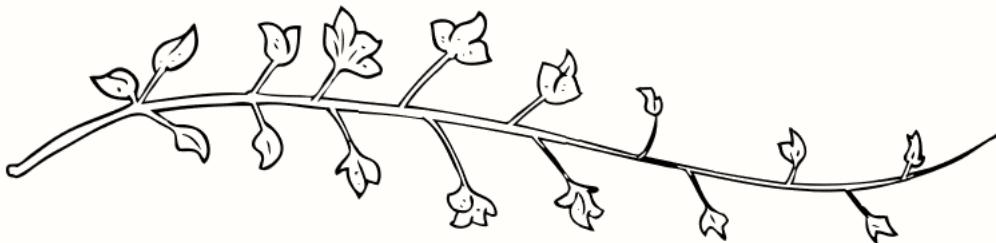
Polka mnie zrodziła, z jej piersi
wyssałem:
Być Ojczyźnie wiernym,
a kochance stałym.
/I choć przyjdzie zginąć
w ojczystej potrzebie!
Nie rozpaczaj, dziewczę,
zobaczym się w niebie./bis

Adeus, menina linda,
a Pátria está me chamando,
Vou lutar por meu país entre
meus compatriotas.
/E mesmo se eu fosse perseguir
o inimigo muito longe,
Eu nunca vou esquecer o quanto
te amo./bis

Para quê essa lágrima no olho,
para quê o batimento do coração?
Meu amor pertence a você e minha
vida pertence à Pátria.
/Lembre-se de que você é polonesa,
de que é uma luta pelo país,
A Independência da Polônia
é sua rival./bis

Uma polonesa me deu à luz,
com sua leite mamei:
Ser fiel à pátria e à mulher querida,
/E se vou morrer quando a pátria ne-
cessitar!
Não lamente menina, nos encontrare-
mos no céu./bis

Pieśń powstała w okresie powstania listopadowego, prawdopodobnie jeszcze w 1830 r. Do dziś nie ustalono, kto jest jej prawdziwym twórcą. Niewykluczone, że autorem tekstu jest Rajnold Suchodolski (twórca wielu innych utworów patriotycznych). Pieśń ma w sobie pewne podobieństwa do innego utworu *Za Niemen* ze względu na charakter i nastrój. *Bywaj dziewczę zdrowa* ma w sobie charakterystyczny motyw romansowo-wojenny, który jest myślą przewodnią wielu piosenek z okresu powstania listopadowego⁷.

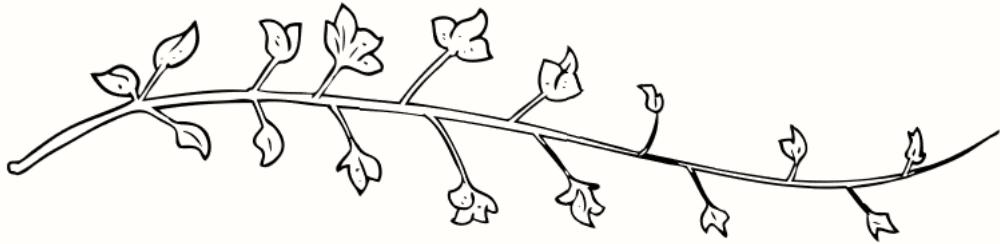

A canção foi criada durante o Levante de Novembro, provavelmente em 1830. Até hoje não se sabe quem foi o verdadeiro autor dela. Um possível autor da letra é Rajnold Suchodolski (autor de muitas outras obras patrióticas). A canção tem algumas semelhanças com outra música, *Za Niemen*, devido a seu caráter e ambiente. *Bywaj dziewczę zdrowa* tem o motivo de romance e guerra, característico também para muitas outras canções do período do Levante de Novembro⁸.

⁷ Źródło: https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Bywaj_dziewcze_zdrowa#zrodlo2 [dostęp: 08.05.2021 r.].

⁸ Fonte: https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Bywaj_dziewcze_zdrowa#zrodlo2 [acesso em 08.05.2021].

4

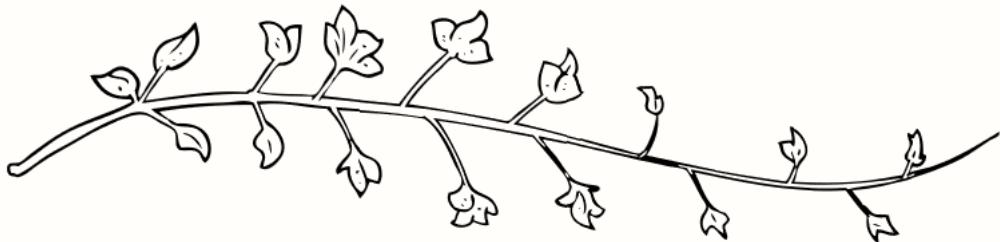

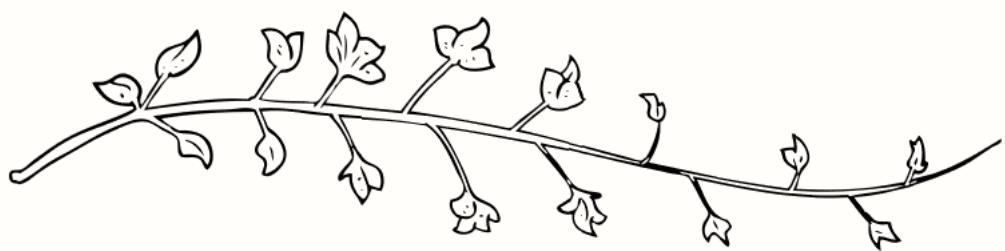
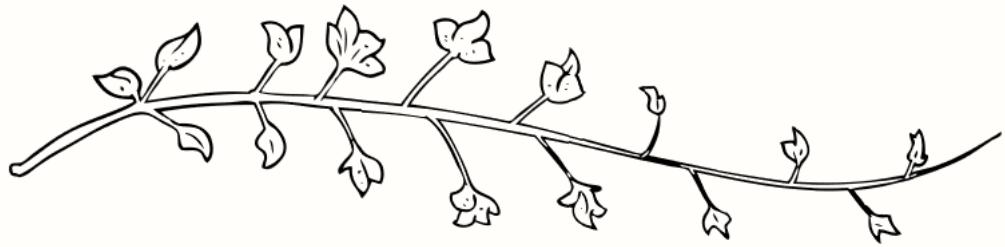
O MÓJ ROZMARYNIE

MEU ROSMANINHO

"O, MÓJ ROZMARYNIE,
ROZWIJAJ SIĘ"

"MEU ROSMANINHO, ABRE"

Źródło/Fontes:

https://www.flickr.com/photos/78428166@N00/24026054032/?fbclid=IwAR1j9x1ZPLOQ5XQYc2QJGbWW9A0sKy2RkXX-xwsEzjD_aHvmOuozUaLkhjl

O, mój rozmarynie, rozwijaj się,
O, mój rozmarynie, rozwijaj się,
/Pójdę do dziewczyny, pójdę do jedyniej,
Zapytam się./bis

A jak mi odpowie – nie kocham cię,
A jak mi odpowie – nie kocham cię,
/Ułani werbują, strzelcy maszerują,
Zaciągnę się./bis

Dadzą mi buciki z ostrogami,
Dadzą mi buciki z ostrogami,
/I siwy kabacik, i siwy kabacik,
Z wylogami./bis

Dadzą mi konika cisawego,
Dadzą mi konika cisawego,
/I ostrą szabelkę, i ostrą szabelkę,
Do boku mego./bis

Pójdziemy z okopów na bagnety,
Pójdziemy z okopów na bagnety,
/Bagnet mnie ukłuje, śmierć mnie pocałuje,
Ale nie ty./bis

Meu rosmaninho, abre,
Meu rosmaninho, abre,
/Irei a uma moça, irei a ela,
e perguntarei./bis

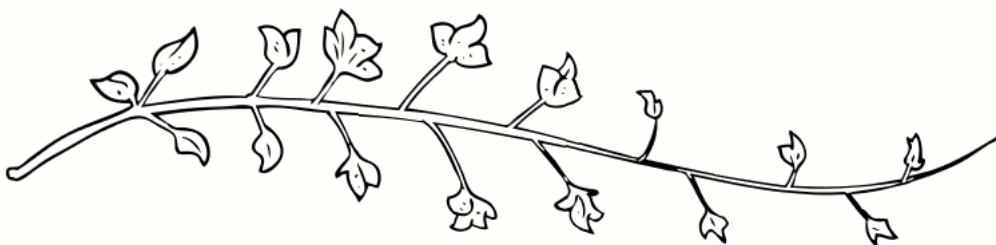
E se ela me responder – não te amo,
E se ela me responder – não te amo,
/Os lanceiros estão recrutando,
a infantaria está marchando,
vou me alistar./bis

Dar-me-ão as botas com esporas,
Dar-me-ão as botas com esporas,
/E o casaco cinzento, e o casaco
cinzento,
com lapas./bis

Dar-me-ão um cavalo castanho,
Dar-me-ão um cavalo castanho,
/E um sabre afiado, e um sabre afiado
para mim./bis

Vamos das trincheiras para
as baionetas,
Vamos das trincheiras para
as baionetas,
/Uma baioneta me picará, a morte me
beijará,
mas não tu./bis

Jest to jedna z najbardziej znanych piosenek żołnierskich. Znajduje się prawie we wszystkich śpiewnikach żołnierskich okresu I wojny światowej. Zbyszko Mroczek podał, że melodia tej pieśni pochodzi z XVII w. i „śpiewali ją żołnierze Rakoczego”. Brak jednak dowodów źródłowych potwierdzających tę tezę. Jak wiele żołnierskich piosenek traktowana była „kupletowo”: zależnie od miejsc akcji i wydarzeń dopisywano nowe zwrotki⁹.

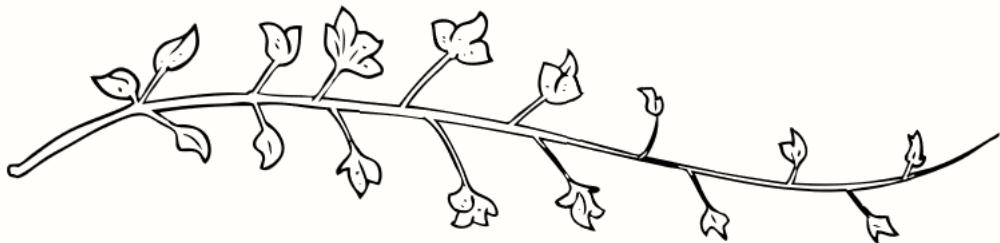

Esta é uma das canções de soldados mais conhecidas. Podemos encontrar ela em quase todos os cancioneiros militares do período da Primeira Guerra Mundial. Zbyszko Mroczek disse que a melodia desta canção vinha do século XVII e "foi cantada pelos soldados de Rakoczy". No entanto, não há evidências das fontes que apoiam esta tese. Como muitas canções de soldados, esta também era ampliada: novas estrofes eram adicionadas dependendo dos locais de ação e eventos¹⁰.

⁹ Źródło: [https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/O_moj_rozmarynie_\(O_moj_rozmarynie_rozwijaj_sie\)](https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/O_moj_rozmarynie_(O_moj_rozmarynie_rozwijaj_sie)) [dostęp: 08.05.2021 r.].

¹⁰ Fonte: [https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/O_moj_rozmarynie_\(O_moj_rozmarynie_rozwijaj_sie\)](https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/O_moj_rozmarynie_(O_moj_rozmarynie_rozwijaj_sie)) [acesso: 08.05.2021].

5

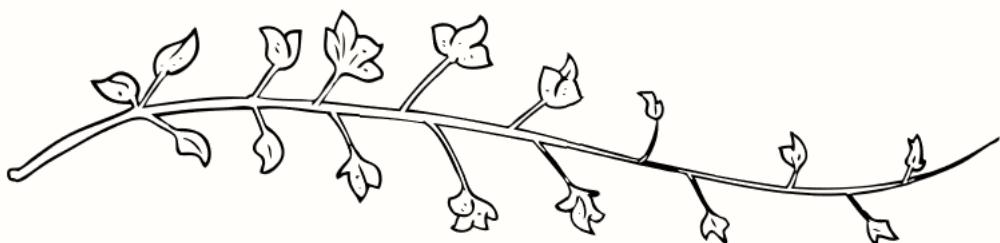

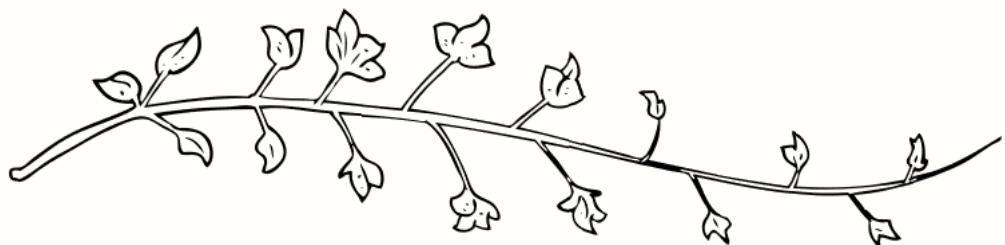
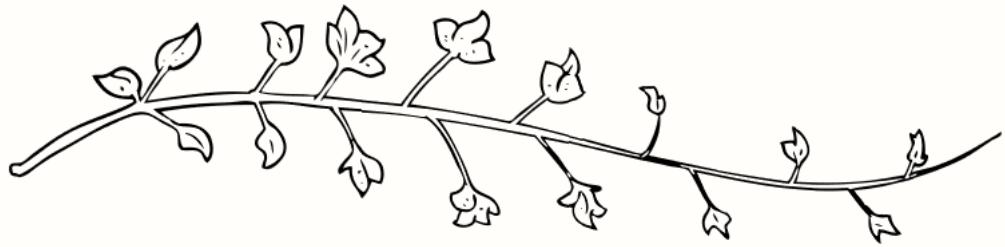
*JESZCZE JEDEN
MAZUR DZISIAJ*

*MAIS UM
MAZUR HOJE*

"JESZCZE JEDEN MAZUR DZISIAJ,
CHOĆ PORANEK ŚWITA"

"MAIS UM MAZUR HOJE,
APESAR DO AMANHECER"

Źródło/Fontes:
<https://www.flickr.com/photos/jcubic/14038052855/>

https://www.youtube.com/watch?v=hYOzLo7VKYs&ab_channel=OrkiestraPolskiegoRadia-Topic

„Jeszcze jeden mazur dzisiaj,
Choć poranek świta,
Czy pozwoli panna Kryśia?”,
Młody ułan pyta,
I tak długo błaga, prosi,
Boć to w polskiej ziemi,
/W pierwszą parę ją unosi,
A sto par za nimi./bis

I tak długo błaga, prosi,
Boć to w polskiej ziemi,
/W pierwszą parę ją unosi,
A sto par za nimi./bis

On jej czule szepcze w uszko,
Ostrogami dzwoni,
W pannie tłucze się serduszko,
A liczko się płoni.
/Cyt, serduszko, nie płoń liczka,
Bo ułan niestały,
O pół mili wre potyczka,
Słyszać pierwsze strzały.
O pół mili wre potyczka,
Słyszać pierwsze strzały./bis

Słyszać strzały, głos pobudki,
Dalej na koń, hura!
Lube dziewczę, porzuć smutki,
Zatańczym mazura!
/Jeszcze jeden krąg dokoła,
Jeden uścisk bratni,
Trąbka budzi, na koń woła,
Mazur to ostatni.
Trąbka budzi, na koń woła,
Mazur to ostatni./bis

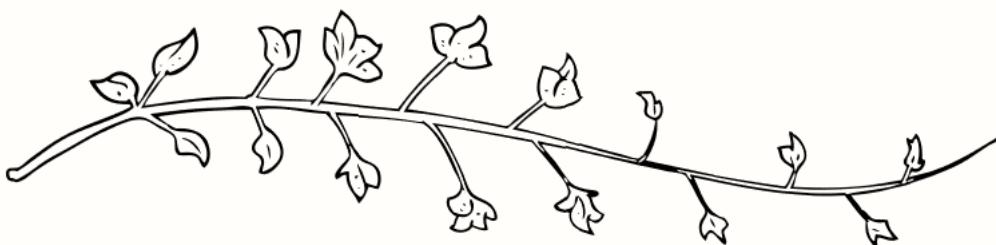
„Mais um mazur hoje,
Apesar do amanhecer,
A menina Kryśia permite?”,
Pergunta um ulano jovem,
E por tanto tempo pede, suplica,
Por que está na terra polonesa,
/Começam a dançar na primeira fila,
E cem pares lhes seguem./bis

E por tanto tempo pede, suplica,
Porque está na terra polonesa,
/Começam a dançar na primeira fila,
E cem pares lhes seguem./bis

Ele murmura ternamente ao ouvido dela
E bate com as esporas,
O coração da menina bate mais rápido,
E o rosto dela está corando.
/Calma, coração, não cora o rosto,
Porque o ulano não é constante,
A meia milha de aqui estão lutando,
Se ouvem os primeiros disparos.
A meia milha de aqui estão lutando,
Se ouvem os primeiros disparos./bis

Se ouvem disparos, voz que desperta,
Montem nos cavalos, urra!
Querida menina, deixe as tristezas de lado,
Vamos dançar o mazur!
/Mais um círculo ao redor,
Um abraço fraternal,
Trombeta desperta, chama para montar o cavalo,
Este é o último mazur.
Trombeta desperta, chama para montar o cavalo,
Este é o último mazur./bis

Mazur ten przez długie lata był mylnie kojarzony z wybuchem powstania listopadowego. Jest to powszechnie znana piosenka. Zaś jej melodia niekiedy jest przypisywana Chopinowi. Przez kilka lat na temat tej pieśni snuto wiele domysłów i przypuszczeń. Opowiadano o powstańczym balu przed bitwą o Olszynkę Grochowską, na którym nad ranem tańczono *białego mazura*. Doszukiwano się pochodzenia melodii i tekstu w czasach ułanów księcia Józefa. Tymczasem utwór napisał Ludwik Łubiński – znacznie później¹¹.

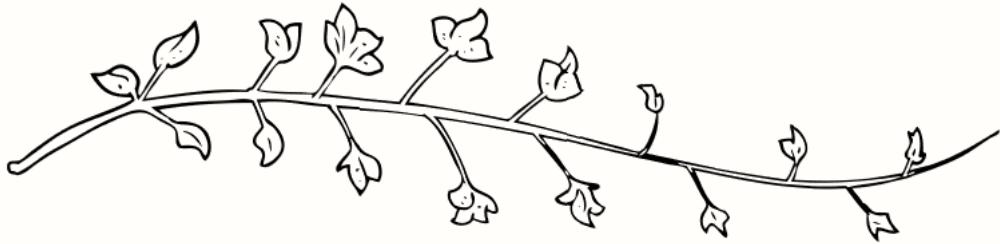

Por muitos anos este mazur foi erroneamente associado à eclosão do Levante de Novembro. É uma canção bem conhecida e sua melodia às vezes é atribuída a Chopin. Ao longo de anos, houve várias especulações e hipóteses relativas a essa música. Contaram a história de uma baile de insurreição antes da batalha de Olszynka Grochowska, na qual *mazur* branco foi dançado de manhã. A melodia e a letra eram atribuídas a tempos do ulanos do Príncipe José. Mas a canção foi escrita por Ludwik Łubiński – muito mais tarde¹².

¹¹ Źródło: https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Ostatni_mazur [dostęp: 08.05.2021 r.].

¹² Fonte: https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Ostatni_mazur [acesso em 08.05.2021].

6

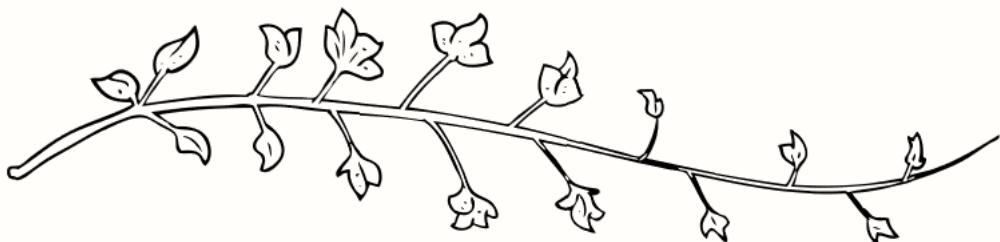

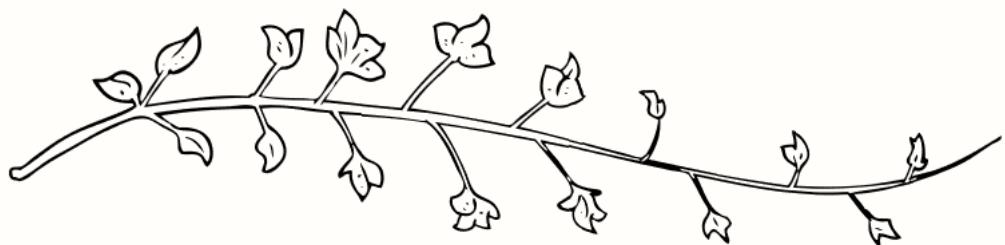
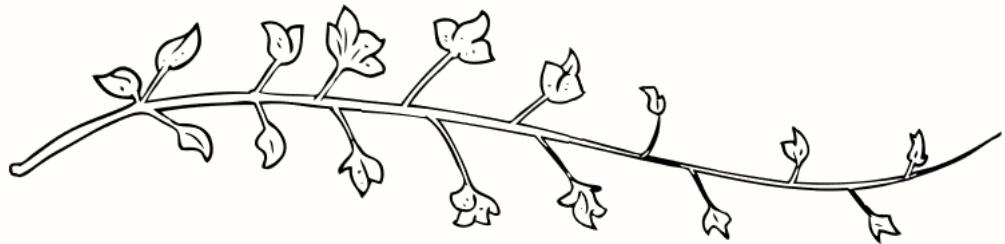
*CZERWONE
JABŁUSZKO*

*MAÇINHA
VERMELHA*

"CZERWONE JABŁUSZKO,
POKROJONE NA KRZYŻ"

"MAÇINHA VERMELHA
CORTADA EM QUARTOS"

Źródło/Fontes:
<https://www.flickr.com/photos/gabypixxels/7262159698/>

/Czerwone jabłuszko, pokrojone
na krzyż
Czemu ty żandarmie, krzywo
na mnie patrzysz?/bis

Idzie sobie panna ze szwabem pod
rękę
Bardzo z tego dumna, z getta ma
sukienkę
Za taką córeczkę, jak ci nie wstyd
ojcze?
Nie wstyd bo jak córka, zrobi się
folksdojczem
Gęsi za wodą, kaczki za wodą
Złapią cię dziewczyno, bo jesteś
młodą
Ty górala dasz, żeby nie wydał
Bo górala weźmie i ciebie wyda

/Czerwone jabłuszko, pokrojone
na krzyż
Czemu ty żandarmie, krzywo
na mnie patrzysz?/bis

Idzie sobie panna ze szwabem pod
rękę
Bardzo z tego dumna, z getta ma
sukienkę
Za taką córeczkę jak ci nie wstyd
ojcze
Nie wstyd bo jak córka zrobi się
folksdojczem
Gęsi za wodą, kaczki za wodą
Przydasz się na szpicla bo jesteś
młodą
Jak trzeba wydać to wszystkich
wydam
Ty mi się przydasz, ja ci się przydam
Złapali ją w bramie chłopcy

/Maçinha vermelha cortada
em quartos
Porque, gendarme, olhas sem
bondade para mim?/bis

Uma solteira caminha com Alemão
de braços dados
Muito orgulhosa deste facto,
tem o vestido de gueto
O pai, não tem vergonha
de sua filha?
Não tem, porque quando a filha
se tornar Volksdeutsche
Gansos sobre a água, patos sobre
a água
Vão te apanhar moça, porque
és jovem
Tu dás um góral, para não te
denunciar
Ele aceitará o góral e irá te denunciar

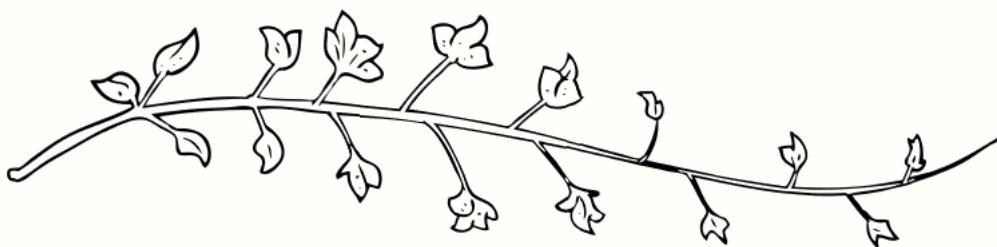
/Maçinha vermelha cortada em
quartos
Porque, gendarme, olhas sem
bondade para mim?/bis

Uma solteira caminha com Alemão
de braços dados
Muito orgulhosa deste facto,
tem o vestido de gueto
O pai, não tem vergonha
de sua filha?
Não tem, porque quando a filha
se tornar Volksdeutsche
Gansos sobre a água, patos sobre
a água
Estarás útil como espião porque
és jovem
Se eu tiver de denunciar, denunciarei
todos

z konspiracji
Zgolili do skóry łeb wraz z ondulacją
A jak nie pomogło to przynieśli
kwiaty
W jednej ręce różę w drugiej
automaty
Gęsi za wodą, kaczki za wodą
Zastrzelili pannę, choć była młodą
Już dziś nie wyda, jutro nie wyda
Na nic im się martwy szpicel nie
przyda.

És útil para mim, eu sou útil para ti
Ela foi apanhada no portão por
moços da conspiração
Rasparam a ela a cabeça
E quando isso não funcionou, eles
trouxeram a ela as flores
Com as rosas numa mão
e as espingardas na outra
Gansos sobre a água, patos sobre
a água
Alvejaram a solteira, embora ela
fosse jovem
Ela não denunciará ninguém hoje
nem amanhã
Não têm qualquer utilidade um
espião morto.

Piosenka bezimienna, prezentowana na ulicach Warszawy przez zespoły muzyczne i solistów. Pieśń ta powstała podczas II wojny światowej w czasie okupacji niemieckiej. Była ona ostrzeżeniem dla zdrajców, kolaborantów i panienek lekkich obyczajów zadających się z Niemcami. Śpiewano ją na melodię popularnego kujawiaka o tym samym tytule. Po II wojnie światowej tekst pieśni, został przerobiony na tekst biesiadny, w pamięci współcześnie żyjących lepiej zachowała się nowsza wersja *Czerwonego jabłuszka*. Utwór ten można usłyszeć w filmie Leonarda Buczkowskiego *Zakazane piosenki*¹³.

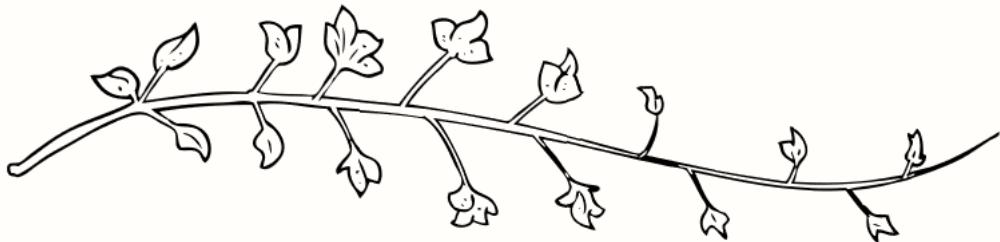

Canção sem nome, apresentada nas ruas de Varsóvia por bandas musicais e solistas. A canção foi escrita durante a Segunda Guerra Mundial, durante a ocupação alemã. Foi um aviso para traidores, colaboradores e prostitutas que se envolviam com os Alemães. Foi cantada ao som do popular kujawiak do mesmo título. Após a Segunda Guerra Mundial, o texto da canção foi transformado num texto festivo, na memória dos contemporâneos uma versão mais recente de *Maçinha vermelha* foi melhor preservada. Esta canção pode ser ouvida na trilha sonora do filme de Leonard Buczkowski *Zakazane piosenki* (Canções Proibidas)¹⁴.

¹³ Źródło: [https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Czerwone_jabluszko_\(Czerwone_jabluszko_przekrakane_na_krzyz\).html](https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Czerwone_jabluszko_(Czerwone_jabluszko_przekrakane_na_krzyz).html) [dostęp: 09.05.2021 r.].

¹⁴ Fonte: [https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Czerwone_jabluszko_\(Czerwone_jabluszko_przekrakane_na_krzyz\).html](https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Czerwone_jabluszko_(Czerwone_jabluszko_przekrakane_na_krzyz).html) [acesso em: 09.05.2021].

7

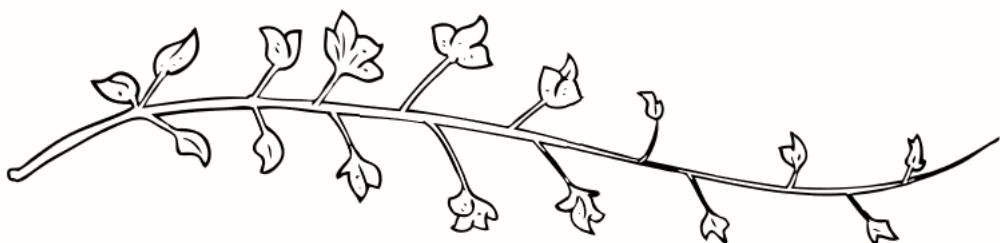

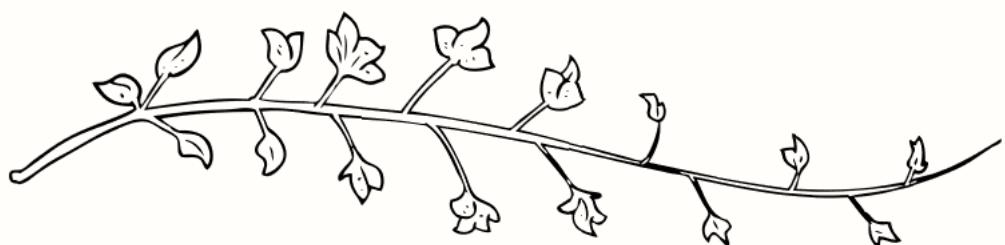
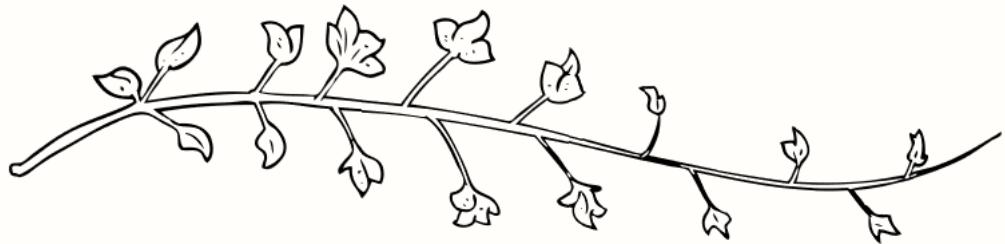
*DZIEWCZYNA
Z GRANATEM*

*A MOÇA COM
A GRANADA*

"DZIEWCZYNO
Z GRANATEM W RĘCE"

"A MOÇA COM
A GRANADA NA MÃO"

Źródło/Fontes:
<https://www.flickr.com/photos/aromano/9191257070/>

Żoliborz, Ochota, Wola Różaną po
schodkach w dół
Dziewczęta spod Parasola żołnierski
włożyły strój
Błękitna chustka marzenie,
w koszyku granaty dwa
I zdjęcie chłopaka w kieszeni,
pamiątka letniego dnia.

Dziewczyno z granatem w ręce,
Dziewczyno w zielonej sukience
Warszawa się broni, walka trwa:
O wolność, o honor, o kraj!
Do broni dziewczyno kochana,
Do broni chłopaku mój.
Wnet wolna będzie Warszawa.
Do broni, po wolność, na bój!

Powstańcy na Starówce – tam poczta
broni się
List pisze sanitariuszka: „Walczymy,
kocham cię!”
I tylko czasem dlonie, słowa jakiegoś
strzęp
On z batalionu „Zośka”, a ona – kto
to wie.

Dziewczyno z granatem w ręce,
Dziewczyno w zielonej sukience
Warszawa się broni, walka trwa:
O wolność, o honor, o kraj!
Do broni dziewczyno kochana,
Do broni chłopaku mój.
Wolna będzie Warszawa.
Do broni, po wolność, na bój!

Zza rogu seria z kaemu, ciszę
przerywa: „Ta, ta!”
Niewolę rozrywa granat
i z błyskawicy strzał

O Żoliborz, Ochota, Wola Różana
ao descer as escadas
As moças do Parasol vestem um fato
de soldado
Um lenço azul de sonho, duas
granadas num cesto
E uma fotografia de um moço no seu
bolso, uma recordação de um dia de
verão

A moça com a granada na mão,
A moça em vestido verde
Varsóvia está se defendendo, a luta
continua:
Pela liberdade, pela honra, pelo país!
Às armas, minha querida moça,
Às armas, meu moço.
Em breve Varsóvia será livre.
Às armas, pela liberdade, à batalha!

Insurgentes na Cidade Velha – os
correios lá se defendem
Uma enfermeira escreve a carta:
"Estamos lutando, te amo!"
E só por vezes as mãos, um pedaço
de palavra
Ele é do batalhão "Zośka", e ela –
quem sabe.

A moça com a granada na mão,
A moça em vestido verde
Varsóvia está se defendendo, a luta
continua:
Pela liberdade, pela honra, pelo país!
Às armas, minha querida moça,
Às armas, meu moço.
Em breve Varsóvia será livre.
Às armas, pela liberdade, à batalha!

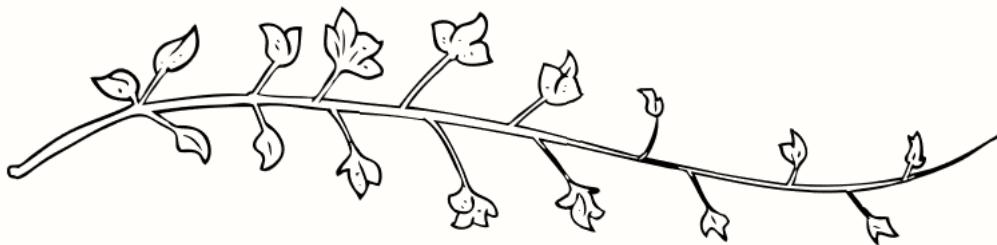
Warszawa jeszcze się bronii.
Weź miła dwie filipinki
Zawleczka jest tutaj
Zobacz, podobna do twojej szminki.

Dziewczyno z granatem w ręce,
Dziewczyno w zielonej sukience
Warszawa się bronii, walka trwa:
O wolność, o honor, o kraj!
Do bronii dziewczyno kochana,
Do bronii chłopaku mój.
Wolna będzie Warszawa.
Do bronii, po wolność, na bój!

A partir da esquina, uma série
de metralhadora quebra o silêncio
O cativeiro é evitado por uma
granada e um tiro do Błyskawica
Varsóvia ainda está se defendendo.
Tome, minha querida, as duas
granadas
O pino está aqui
Olha, é parecido com teu batom.

A moça com a granada na mão,
A moça em vestido verde
Varsóvia está se defendendo, a luta
continua:
Pela liberdade, pela honra, pelo país!
Às armas, minha querida moça,
Às armas, meu moço.
Varsóvia será livre.
Às armas, pela liberdade, à batalha!

Ta piosenka promuje polski serial wojenny *Czas Honoru*, a właściwie to sezon siódmy *Czas Honoru – Powstanie* z 2014 r. Kompozytorem muzyki jest Bartosz Chajdecki, a autorką tekstu – Bożena Kraczkowska. Śpiewana jest przez aktorkę Katarzynę Sawczuk, która dodatkowo w serialu gra nastoletnią sanitariuszkę iłączniczkę, Zosię. Specjalny sezon jest powrotem do wydarzeń pomiędzy czwartym i piątym sezonem, a dokładniej do powstania warszawskiego. Piosenka jest symbolem walki o polską stolicę, a do walki wzywa wszystkich ludzi¹⁵.

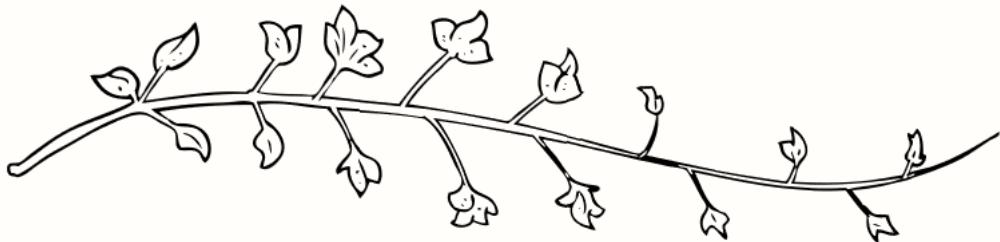

Esta canção promove a série de guerra polonesa *Czas Honoru*, mas na verdade sua sétima temporada lançada a partir de 2014. A música foi composta por Bartosz Chajdecki e a letra foi escrita por Bożena Kraczkowska. É interpretada pela atriz Katarzyna Sawczuk, que adicionalmente interpreta na série o papel de uma enfermeira adolescente e oficial de ligação, Zosia. A temporada especial é um regresso aos acontecimentos entre a quarta e quinta temporada, especificamente o Levante de Varsóvia. A canção é um símbolo da luta pela capital polonesa, e apela a todas as pessoas para lutarem¹⁶.

¹⁵ Źródło: <https://www.rmf24.pl/fakty/news-piosenka-dziewczyna-z-granatem-promuje-czas-honoru-powstanie,nId,1484754> [dostęp: 08.05.2021 r.].

¹⁶ Fonte: <https://www.rmf24.pl/fakty/news-piosenka-dziewczyna-z-granatem-promuje-czas-honoru-powstanie,nId,1484754> [acesso em: 08.05.2021].

8

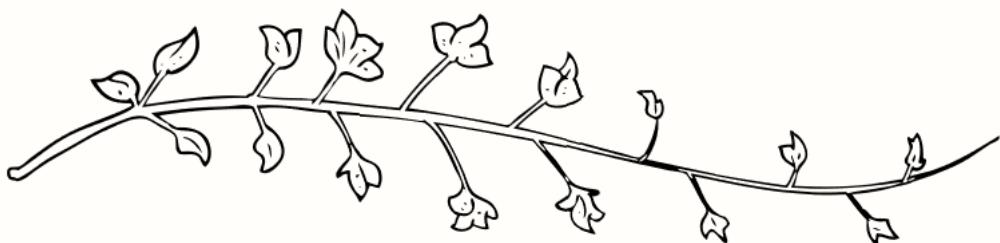

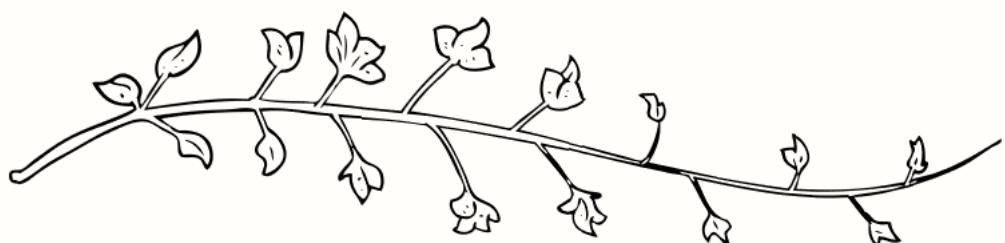
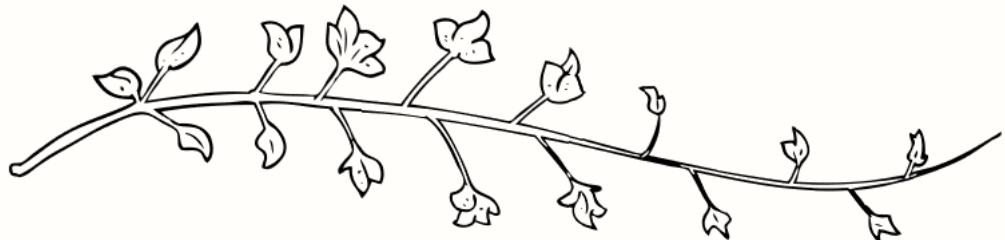
HEJ, SOKOŁY

EI, FALCÕES

"HEJ! HEJ! HEJ SOKOŁY!"

"EI, FALCÕES!"

Źródło/Fontes:
<https://www.flickr.com/photos/neilt/3667901496/>

Hej, tam gdzieś z nad czarnej wody
Siada na koń kozak młody.
Czule żegna się z dziewczyną,
Jeszcze czulej z Ukrainą.

Hej! Hej! Hej sokoły!
Omijajcie góry, lasy, doły
Dzwoń, dzwoń, dzwoń
dzwoneczku
Mój stepowy skowroneczku!

Hej! Hej! Hej sokoły!
Omijajcie góry, lasy, doły
Dzwoń, dzwoń, dzwoń
dzwoneczku
Mój stepowy dzwoń, dzwoń, dzwoń!

Wiele dziewcząt jest na świecie
Lecz najwięcej w Ukrainie.
Tam me serce pozostało
Przy kochanej mej dziewczynie.

Hej! Hej! Hej sokoły!
Omijajcie góry, lasy doły
Dzwoń, dzwoń, dzwoń
dzwoneczku
Mój stepowy skowroneczku!

Hej! Hej! Hej sokoły!
Omijajcie góry, lasy, doły
Dzwoń, dzwoń, dzwoń
dzwoneczku
Mój stepowy dzwoń, dzwoń, dzwoń!

Żał, żal za dziewczyną,
Za zieloną Ukrainą.
Żał, żal serce płacze,
Już jej więcej nie zobaczę.

Oi, algures, junto à água negra
Um jovem Cossaco monta um
cavalo.

Diz ternamente adeus à sua
namorada,
Ainda mais ternamente à Ucrânia.

Ei, falcões!
Contornem as montanhas,
as florestas, os buracos
Toca, toca, toca meu sino
Minha cotovia da estepe!

Ei, falcões!
Contornem as montanhas,
as florestas, os buracos
Toca, toca, toca meu sino
Meu sino da estepe toca, toca, toca!

Há muitas moças no mundo
Mas a maioria na Ucrânia.
Foi onde meu coração ficou
Com minha cara namorada.

Ei, falcões!
Contornem as montanhas,
as florestas, os buracos
Toca, toca, toca meu sino
Minha cotovia da estepe!

Ei, falcões!
Contornem as montanhas,
as florestas, os buracos
Toca, toca, toca meu sino
Meu sino da estepe toca, toca, toca!

Saudades, saudades da namorada,
Da Ucrânia verde.
Tristeza, tristeza, meu coração está

Hej! Hej! Hej sokoły!
Omijajcie góry, lasy, doły
Dzwoń, dzwoń, dzwoń
dzwoneczku
Mój stepowy skowroneczku!

Hej! Hej! Hej sokoły!
Omijajcie góry, lasy, doły
Dzwoń, dzwoń, dzwoń
dzwoneczku
Mój stepowy dzwoń, dzwoń, dzwoń!

Wina, wina, wina dajcie!
A jak umrę pochowajcie
Na zielonej Ukrainie
Przy kochanej mej dziewczynie.

/Hej! Hej! Hej sokoły!
Omijajcie góry, lasy, doły,
Dzwoń, dzwoń, dzwoń
dzwoneczku.
Mój stepowy skowroneczku!/bis

Hej! Hej! Hej sokoły!
Omijajcie góry, lasy, doły,
Dzwoń, dzwoń, dzwoń
dzwoneczku.
Mój stepowy dzwoń, dzwoń, dzwoń!

chorando
Nunca mais a vou ver.

Ei, falcões!
Contornem as montanhas,
as florestas, os buracos
Toca, toca, toca meu sino
Minha cotovia da estepe!

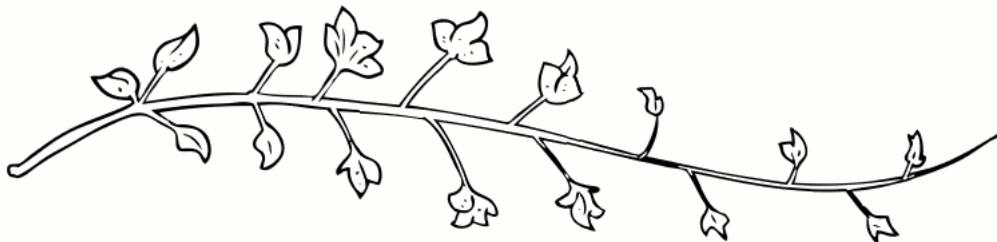
Ei, falcões!
Contornem as montanhas,
as florestas, os buracos
Toca, toca, toca meu sino
Meu sino da estepe toca, toca, toca!

Vinho, vinho, vinho me deem
E quando eu morrer, me enterrem
Na Ucrânia verde
Junto à minha querida namorada.

/Ei, falcões!
Contornem as montanhas,
as florestas, os buracos
Toca, toca, toca meu sino
Minha cotovia da estepe!/bis

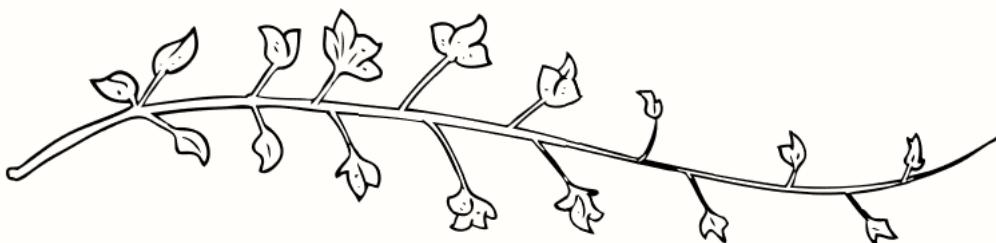
Ei, falcões!
Estejam as montanhas, as florestas,
os buracos
Toca, toca, toca o meu sino
O meu sino da estepe toca, toca, toca!

Hej, sokoły, pierwotny tytuł *Żal* (również znane jako *Żal za dziewczyną*, *Żal za Ukrainą*, *Na zielonej Ukrainie*, *Ukraina*) to polska pieśń skomponowana przez Macieja Kamieńskiego, który jest twórcą oper i wodewilów, w tym sztuki *Nędza uszczęśliwiona* z 1778 r., uważanej za pierwszą polską operę. Autor tekstu jest nieznany, ale w przeszłości podawano jako autora pieśni Tomasza Padurę, polsko-ukraińskiego poetę i kompozytora żyjącego w XIX w. Ballada jednak nie znajduje się w żadnym z czterech zbiorów z utworami Padury i również nikt nie potwierdza jego autorstwa. Według innych opinii autorem jest Józef Bohdan Zalewski, XIX-wieczny poeta, przedstawiciel ukraińskiej szkoły polskiego romantyzmu. W pierwotnej wersji piosenka była jedynie sentymentalną opowieścią o tęsknocie chłopca przebywającego „w obcej stronie” do swojej pięknoookiej dziewczyny, która pozostała w jego „krainie”, jednak bez określenia, o jaki kraj chodzi. Już jednak w śpiewnikach z połowy XIX w. oprócz tęsknoty za pozostałą w dalekim kraju dziewczyną, śpiewano też o tęsknocie „za zieloną Ukrainą”, co wpisywało piosenkę w ówczesny nurt romantycznej fascynacji Ukrainą i Kozaczyzną, obecny w polskiej literaturze i muzyce. Od lat 90. XX w. utwór wykorzystywany przez m.in. Marylę Rodowicz, Krzysztofa Krawczyka, zespół Boys i wielu innych. Stał się również stałym elementem polskich tradycyjnych wesel¹⁷.

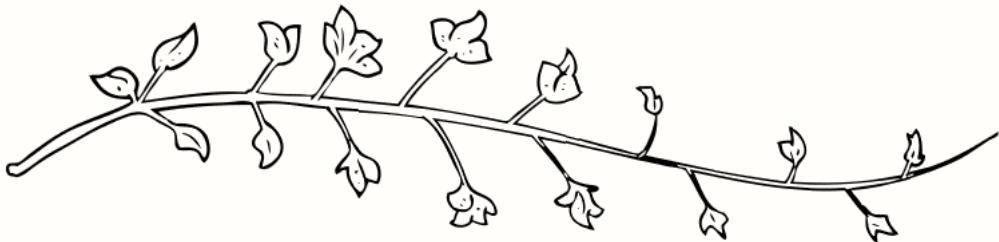
¹⁷ Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Hej,_soko%C5%82y [dostęp: 08.05.2021 r.].

Ei, falcões, título original *Tristeza* (também conhecido como *Saudades da namorada, Saudades da Ucrânia, Na Ucrânia verde, Ucrânia*) é uma canção polonesa composta por Maciej Kamieński, que escreveu óperas e vaudevilles, incluindo a peça *Nędza uszczęśliwiona (Miséria feliz)* de 1778, considerada a primeira ópera polonesa. O autor da letra não é conhecido, mas no passado Tomasz Padura foi apresentado como autor da canção, poeta e compositor polonês-ucraniano que viveu no século XIX. No entanto, a balada não está em nenhuma das quatro coleções das obras de Padura e também ninguém confirma sua autoria. De acordo com outras opiniões, o autor é Józef Bohdan Zalewski, o poeta do século XIX, representante da escola ucraniana do Romantismo polonês. Na sua versão original, a canção contava apenas uma história sentimental sobre saudades que um moço que estava "numa terra estrangeira" sentia de sua bela namorada que ficou na sua "terra", mas sem especificar de que país se tratava. No entanto, nos cancioneiros que remontam aos meados do século XIX, para além das saudades de uma moça deixada para trás num país distante, havia também saudades da "Ucrânia verde", o que fez da canção uma parte da então corrente de fascínio romântico pela Ucrânia e pelos Cossacos, presente na literatura e na música polonesas. Desde os anos 90, a canção tem sido utilizada por Maryla Rodowicz, Krzysztof Krawczyk, a Boys e muitos outros artistas. Também se tornou uma música frequentemente cantada nos casamentos tradicionais poloneses¹⁸.

¹⁸ Fonte: https://pl.wikipedia.org/wiki/Hej,_soko%C5%82y [acesso em: 08.05.2021].

9

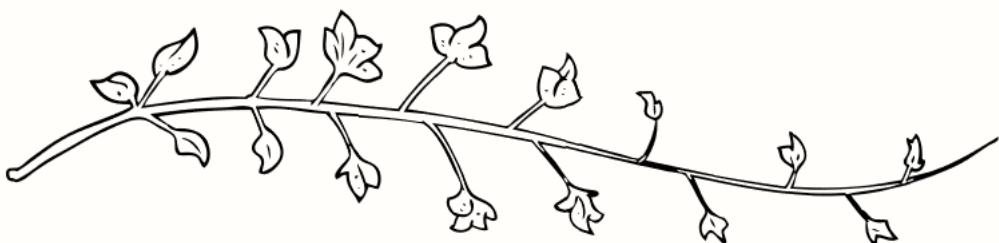

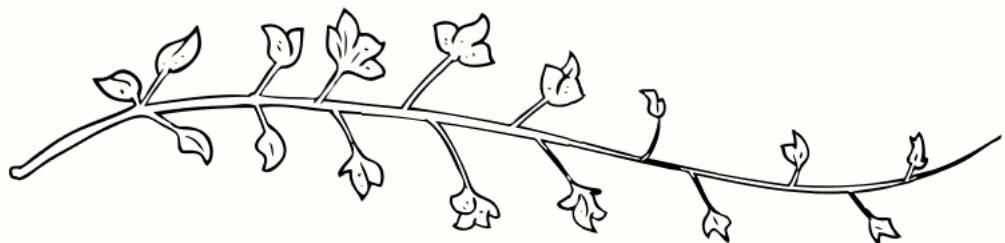
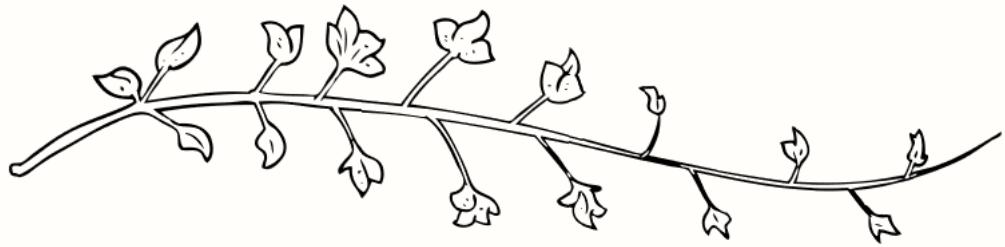
*MY,
PIERWSZA BRYGADA*

*NÓS,
A PRIMEIRA BRIGADA*

"**MY, PIERWSZA BRYGADA!**
STRZELECKA GROMADA"

"**NÓS, A PRIMEIRA BRIGADA!**
O GRUPO DE FUZILEIROS"

Źródło/Fontes:

https://www.flickr.com/photos/116071498@N08/32696240778/?fbclid=IwAR2XsK_RCknRf6u-Od0EVYog-FrAk2hX3SodCti3hBRU8zb4oxqECaLABDtw

Legiony to, żołnierska nuta
Legiony to, ofiarny stos
Legiony to, żołnierska buta
Legiony to, straceńców los!

My, Pierwsza Brygada!
Strzelecka gromada
/Na stos, rzuciliśmy
Nasz życia los, na stos, na stos!/bis

O, ileż mąk, ileż cierpienia
O, ileż krwi, wylanych łez
Pomimo to nie ma zwątpienia
Dodawał sił wędrówki kres

My, Pierwsza Brygada!
Strzelecka gromada
/Na stos, rzuciliśmy
Nasz życia los, na stos, na stos!/bis

Krzyczeli, żeśmy stumanieni
Nie wierząc nam, że chcieć – to móc!
Leliśmy krew osamotnieni
A z nami był nasz drogi Wódz!

My, Pierwsza Brygada!
Strzelecka gromada
/Na stos, rzuciliśmy
Nasz życia los, na stos, na stos!/bis

Nie chcemy dziś od was uznania
Ni waszych mów ni waszych łez
Już skończył się czas kołatania
Do waszych serc, do waszych kies!

My, Pierwsza Brygada!
Strzelecka gromada
/Na stos, rzuciliśmy
Nasz życia los, na stos, na stos!/bis

As legiões são uma nota de soldado
As legiões são uma pira sacrificial
As legiões são uma bota do soldado
As legiões são, o destino dos
perdedores!

Nós, a Primeira Brigada!
O grupo de fuzileiros
/Para a pira atirámos
Nossas vidas, para a pira,
para a pira!/ bis

Tanto tormento, tanto sofrimento
Tanto sangue, tantas lágrimas
derramadas
No entanto, não há dúvida
O fim da viagem deu força

Nós, a Primeira Brigada!
O grupo de fuzileiros
/Para a pira atirámos
Nossas vidas para a pira, para a pira!/
bis

Eles gritaram que estávamos
estupefactos
Não acreditaram em nós que com
determinação, tudo é possível!
Derramámos sangue sozinhos
E conosco estava nosso querido
Comandante!

Nós, a Primeira Brigada!
O grupo de fuzileiros
/Para a pira atirámos
Nossas vidas para a pira, para a pira!/
bis

Hoje não queremos nenhum
reconhecimento de sua parte

Umieliśmy w ogień zapału
Młodzieńczych wiar rozniecić skry
Nieść życie swe dla ideału
I swoją krew i marzeń sny

My, Pierwsza Brygada!
Strzelecka gromada
/Na stos, rzuciliśmy
Nasz życia los, na stos, na stos!/bis

Portafim dziś dla potomności
Ostatki swych poświęcić dni
Wśród fałszów siać zew namiętności
Miazgą swych ciał, żarem swej krwi

My, Pierwsza Brygada!
Strzelecka gromada
/Na stos, rzuciliśmy
Nasz życia los, na stos, na stos!/bis

Nem suas palavras, nem suas
lágrimas
Já acabou o tempo de bater
Nos vossos corações, nas vossas
bolsas!

Nós, a Primeira Brigada!
O grupo de fuzileiros
/Para a pira atirámos
Nossas vidas para a pira, para a pira!/
bis

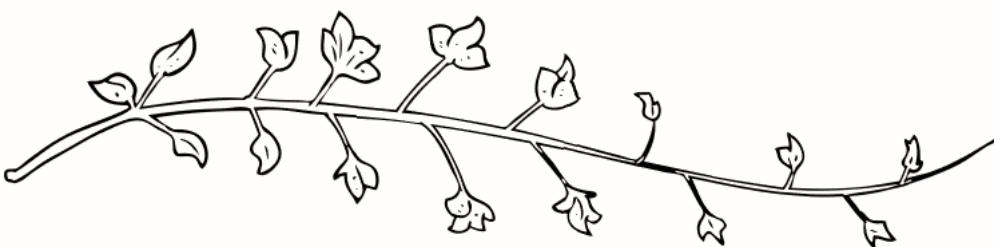
Sabíamos acender um fogo de
entusiasmo
Dar faíscas à fé juvenil
Sacrifar nossas vidas para uma ideia
E nosso sangue e nossos sonhos

Nós, a Primeira Brigada!
O grupo de fuzileiros
/Para a pira atirámos
Nossas vidas para a pira, para a pira!/
bis

Podemos hoje para os descendentes
Sacrifar nossos últimos dias
No meio da falsidade, suscitar uma
explosão de paixão
Com a polpa do seu corpo, o calor
do seu sangue

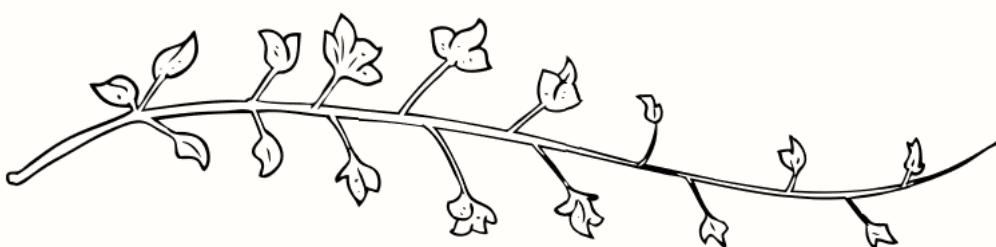
Nós, a Primeira Brigada!
O grupo de fuzileiros
/Para a pira atirámos
Nossas vidas para a pira, para a pira!/
bis

Jest to pieśń I Brygady Legionów Polskich, dowodzonych przez Józefa Piłsudskiego. Znana jest również pod tytułem *Legiony to żołnierska nuta*. Od 2007 r. oficjalna Pieśń Reprezentacyjna Wojska Polskiego. Melodia pieśni to melodia Marsza Kieleckiego nr 10, utworu zapisanego w śpiewniku orkiestry Kieleckiej Straży Ogniowej pod numerem 10. Prawdopodobnym jej autorem był kpt. Andrzej Brzuchal-Sikorski, który od 1905 r. był kapelmistrzem orkiestry Kieleckiej Straży Ogniowej, a potem, orkiestry I Brygady Legionów Polskich Józefa Piłsudskiego. Był on pierwszym wykonawcą i aranżerem tego utworu. Słowa *Pierwszej Brygady*, do melodii Marsza Kieleckiego, powstawały żywiołowo, układane na kwaterach i w okopach. Po 1925 r. zostało ustalone, że pierwsza podstawowa wersja tekstu powstała latem 1917 r. w pociągu wiozącym internowanych legionistów do Szczypiorna i w samym obozie. Ostatecznie, w końcu lat trzydziestych, w Wojskowym Instytucie Historycznym sąd polubowny orzekł, że autorem trzech pierwszych zwrotek jest literat, pułkownik Andrzej Hałaciński, a sześciu zwrotek – oficer legionów Tadeusz Biernacki. W pierwszych latach po I wojnie światowej Andrzej Hałaciński nie przyznawał się do autorstwa słów utworu, jednak później oświadczył to publicznie i przedstawił dowody na to, że jest ich autorem. Postanowieniem z 23 marca 1937 r. minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Wojciech Alojzy Świętosławski ustalił jedyny odtąd obowiązujące wszystkie szkoły w Polsce tekst pieśni *Pierwsza Brygada*. W latach powojennych uważana była przez żołnierzy Marszałka Piłsudskiego niemal za hymn państwoowy¹⁹.

¹⁹ Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/My,_Pierwsza_Brygada [dostęp: 08.05.2021 r.].

É uma canção da I Brygada Legionów Polskich (A Primeira Brigada das Legiões Polonesas), comandada por Józef Piłsudski. É também conhecida com o título *Legiony to żołnierska nuta* (*As legiões são uma nota de soldado*). Desde 2007 esta canção é A Canção Oficial do Exército Polonês. A melodia da canção é a melodia do Marsz Kielecki n.º 10, que se encontre no cancioneiro da Kielecka Straż Ogniowa sob o numero 10. Seu autor provável foi o capitão Andrzej Brzuchal-Sikorski, que a partir de 1905 foi o Kapellmeister da Kielecka Straż Ogniowa, e mais tarde o kapellmeister de I Brygada Legionów Polskich liderada por Józef Piłsudski. Ele foi o primeiro intérprete e arranjador desta canção. As palavras da Pierwsza Brygada com a melodia de Marsz Kielecki, foram escritas nos aposentos e nas trincheiras. Depois de 1925 foi estabelecido que a primeira versão básica do texto foi escrita no verão de 1917 no comboio que transportava legionários internados para Szczypiorno, e depois, no próprio campo. Por fim, no final da década de 1930, no Instituto Histórico Militar, o tribunal de arbitragem decidiu que o autor das três primeiras estrofes foi o escritor, o Coronel Andrzej Halaciński, e o autor das seis estrofes foi um oficial das legiões, Tadeusz Biernacki. Nos primeiros anos após a Primeira Guerra Mundial, Andrzej Hałaciński não assumiu a autoria da letra, mas mais tarde declarou-a publicamente e apresentou provas de que ele era o autor. No dia 23 de março de 1937, o Ministro das Confissões Religiosas e Iluminação Pública Wojciech Alojzy Świętosławski estabeleceu o decreto, nos termos do qual o único texto vinculativo da canção *Pierwsza Brygada* era obrigatório para todas as escolas da Polónia. Nos anos pós-guerra foi considerada pelos soldados do Marechal Piłsudski quase como o hino nacional²⁰.

²⁰ Fonte: https://pl.wikipedia.org/wiki/My,_Pierwsza_Brygada [acesso em 08.05.2021].

